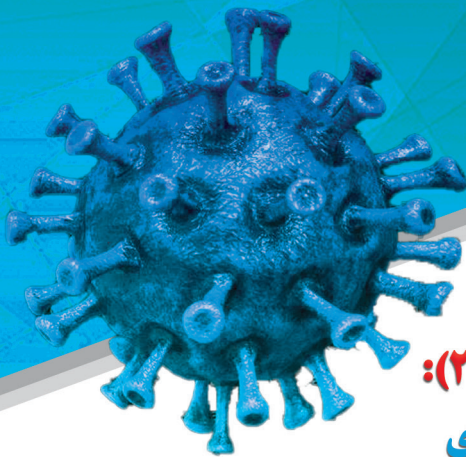

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی

۴۹۹

ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور

توصیه نامه شماره (۲۰):

راهبردهای کلان برای

مدیریت بحران کرونا در بخش کشاورزی

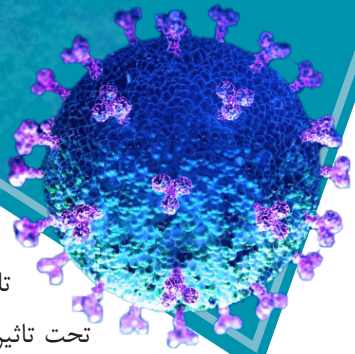

تهیه شده در:

کارگروه ملی ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا
در جامعه روستایی و عشایری کشور

۱۰ فروردین ماه ۱۳۹۹

ویراست اول

مقدمه

شیوع بیماری کرونا علاوه بر تلفات انسانی، سایر ابعاد زندگی بشر را نیز تحت تاثیر قرار داده است. بخش کشاورزی نیز از پیامدهای این بیماری در امان نیست. خوشبختانه تاکنون هیچ نشانه‌ای مبنی بر انتقال کووید ۱۹ از طریق غذا مشاهده نشده است. آژانس ایمنی مواد غذایی اروپا گزارش داده که در حال حاضر هیچ مدرکی مبنی بر این که غذا منبع مهم یا مسیر انتقال ویروس کرونا باشد، وجود ندارد. تجارب قبلی در مورد شیوع کرونا ویروس‌های مشابه، نشان داده است که انتقال آن، از طریق مصرف مواد غذایی رخ نداده است. با این حال گسترش سریع کووید ۱۹، بسیاری از صنایع از جمله تولید مواد غذایی را آسیب پذیر می‌کند. در صورتی که رویکرد مدیریت پیشگیرانه به‌هنگام، حکم فرما نباشد، بعید نیست که شیوع بیماری کرونا امنیت غذایی، اقتصاد بخش کشاورزی و معیشت جامعه روستایی و عشایری کشور را تحت شعاع قرار دهد. از این رو انجام اقدامات فوری و رعایت الزامات بهداشتی برای پیشگیری از شیوع ویروس کرونا و کنترل و مدیریت پیامدهای منفی آن، در مناطق روستایی و عشایری حیاتی است. در حالی که بسیاری امیدوارند سرعت انتشار این ویروس تا پایان تابستان کند خواهد شد، این امر چندان قطعی نیست. این که ما در پاییز سال ۱۳۹۹ در چه وضعیتی قرار خواهیم گرفت، هنوز نامعلوم است! باید اقدامات گسترده‌ای صورت گیرد تا اطمینان حاصل شود که محدودیت‌های اعمال شده برای کنترل شیوع بیماری، به طور بالقوه، منجر به کاستی در تامین امنیت غذایی کشور و پایداری معیشت جامعه کشاورزی، روستایی و عشایری نخواهد شد.

چالش‌های بخش کشاورزی در مواجهه با بحران شیوع بیماری کرونا

آسیب‌پذیری سیستم غذایی

بحران کرونا، آسیب‌پذیری سیستم تامین غذایی جهانی را برجسته کرده است، اگر سرمایه‌گذاری لازم برای ساختن یک سیستم غذایی محلی انعطاف‌پذیر و متنوع صورت نگیرد در سال‌های آتی با شرایط پیچیده‌تری روبرو خواهیم شد. برنامه‌ریزی و اقدام فوری دولت برای اطمینان از دسترسی همه افراد جامعه به مواد غذایی سالم با قیمت مناسب، ضروری است. مدیریت توزیع مواد غذایی برای جوامع محلی، به ویژه اقشار آسیب‌پذیر لازم است. آیا ترس از کرونا و ویروس، تقاضا برای کالاهای کشاورزی را تغییر خواهد داد؟ برخی از بازارهای کشاورزی در دنیا در حال تغییر شیوه هستند.

از رونق افتادن کسب و کارهای مرتبط با بخش کشاورزی و روستایی

برخی از کسب و کارهایی که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم بر رونق بخش کشاورزی تاثیر دارند، با تعطیلی یا رکود مواجه شده‌اند. کاهش سطح فعالیت رستوران‌ها، کسب و کارهای تامین غذا، اغذیه، هتل‌ها و موارد مشابه، منجر به افت تقاضا برای محصولات کشاورزی شده است. این امر در کوتاه مدت و میان مدت بر بخش کشاورزی که تامین کننده مواد اولیه غذایی این کسب و کارهاست، اثر منفی دارد. از طرفی ایجاد کسب و کار جدید و رونق مجدد آن هزینه‌بر است. توقف گردشگری روستایی و کشاورزی و طبیعی (داخلی و خارجی)، یکی دیگر از پیامدهای منفی این بیماری برای بخش کشاورزی و روستایی است.

کمبود امکانات بهداشتی در مناطق روستایی و عشایری

با وجودی که کشاورزان برای ادامه فعالیت‌های ضروری به اقلام بهداشتی بیشتری نیاز دارند، کمبود امکانات بهداشتی و عدم دسترسی به آب سالم و مورد نیاز برای شستشوی بهداشتی در سطح روستاهای مناطق محروم می‌تواند مشکل‌ساز باشد. روستا کانون تولیدات کشاورزی است، هر گونه هراس در مناطق روستایی می‌تواند امنیت غذایی کشور را به مخاطره بیندازد. لذا ضرورت دارد ضمن پایش دقیق وضعیت شیوع بیماری در روستاها، زمینه آگاهی بخشی به روستاییان و انجام اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از شیوع بیماری کرونا فراهم شود. بدیهی است با توجه به گستردگی مناطق روستایی و عشایری، این امر مستلزم بسیج همه امکانات با مشارکت وزارتخانه‌های مختلف (از جمله وزارت جهاد کشاورزی) و ظرفیت‌های مردمی از قبیل سازمان‌های مردم‌نهاد، تشکل‌ها، خیریه‌ها و ... در کنار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

مشکلات حمل و نقل و ترانزیت محصولات و نهاده‌های کشاورزی

توجه به ابعاد مختلف زنجیره تامین مواد غذایی و محصولات کشاورزی ضروری است. حمل و نقل از جمله مولفه‌هایی است که تمام مراحل زنجیره تأمین را از مزرعه تا فرآوری مواد غذایی، انبار و فروشگاه‌های مواد غذایی به هم متصل می‌کند. به همین دلیل هر گونه کمبود نیروی کار در سیستم حمل و نقل، به ویژه کمبود رانندگان کامیون، در صورت تشدید تقاضا برای مواد غذایی، می‌تواند تهدید جدی برای پایداری زنجیره تامین مواد غذایی باشد.

بارگیری محموله‌ها و حمل کالا در اسکله‌ها، کمبود کشتی و کانتینر حمل و نقل در بنادری که صادرات آن‌ها کاهش یافته، از دیگر مشکلات مربوط به صادرات و واردات محصولات کشاورزی و نهاده‌های مورد نیاز بخش کشاورزی در سطح دنیاست. از سوی دیگر امکان شیوع ویروس بر اثر ورود کشتی و محموله‌های تجاری از سایر کشورها وجود دارد.

کاهش دسترسی به محصولات کشاورزی و غذایی

عدم دسترسی مناسب به محصولات کشاورزی و غذایی و تغییرات قیمت آنها می‌تواند تهدیدی برای سلامتی مردم باشد. افزایش قیمت غذا و احتکار آن شیوع بیشتر بیماری و کاهش سیستم ایمنی بدن را به همراه خواهد داشت. تقویت سیستم ایمنی بدن برای مقابله با این بیماری، مستلزم تضمین دسترسی مردم در اقصا نقاط کشور به محصولات کشاورزی با قیمت مناسب است. بنابراین سازماندهی مناسب برای تامین غذای مورد نیاز کشور با سیستم توزیع مناسب ضرورت دارد. تامین غذای مورد نیاز برای اقشار کم درآمد با پرداخت سبدهای غذایی بهداشتی می‌تواند برای کنترل این بیماری در دستور کار قرار گیرد.

به خطر افتادن معیشت کشاورزان

بیکاری حاصل از کاهش فعالیت‌های اقتصادی و سطح درآمد در روستا، تاب‌آوری روستائیان در شرایط بحرانی را کاهش می‌دهد. در چنین شرایطی معمولاً مشاغل خرد محلی به دلیل محدودیت نیروی انسانی، نبود زنجیره کامل تولید، فرآوری، توزیع و عرضه محصولات کشاورزی، بیشترین آسیب را می‌بینند.

از دست رفتن بازارهای صادراتی بخش کشاورزی

ممنوعیت صادرات محصولات کشاورزی و غذایی و از دست رفتن بازار فروش خارجی یکی از پیامدهای نامطلوب شیوع ویروس کروناست. در صورتی که تمهیدات لازم برای پیشگیری از شیوع بیماری کرونا مطابق با استانداردهای بین‌المللی رعایت نشود، این موضوع تشدید خواهد شد و ممکن است کشورهای بیشتری منع واردات محصولات

کشاورزی و غذایی از ایران را اعلام نمایند یا این که در خصوص تمدید طولانی مدت این قبیل ممنوعیت‌ها تصمیم‌گیری کنند. ضربه ناشی از بی‌اعتمادی مصرف‌کنندگان کشورهای هدف صادراتی، نسبت به ایمنی و سلامت محصولات کشاورزی و غذایی ایران، خسارت سنگینی است که جبران آن قطعاً پرهزینه و زمان‌بر خواهد بود. از این رو تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان و فروشندگان محصولات کشاورزی می‌بایست مقررات مربوط به ایمنی مواد غذایی و مقررات بهداشتی را به طور کامل رعایت کنند.

راهبردهای کلان برای افزایش تاب‌آوری بخش کشاورزی

در شرایط بحران کرونا

بر اساس تجربیات گذشته در شرایط اضطراری و بهداشت عمومی، محدودیت در جابجایی کالاها و مردم می‌تواند عواقب اقتصادی و اجتماعی مهمی بر معیشت مردم داشته‌باشد. در حالی که این محدودیت‌ها برای کنترل شیوع بیماری ضروری است، اما اغلب منجر به اختلال در زنجیره بازار و تجارت محصولات کشاورزی می‌شود. این قبیل محدودیت‌ها بر معیشت جامعه روستایی و عشایری، فعالان بخش کشاورزی و به تبع آن امنیت غذایی کشور تأثیر قابل توجهی دارد. در حالی که تمرکز فعلی بر قطع زنجیره انتقال بین انسانی است، اقدامات اساسی برای به حداقل رسانی آثار مخرب بر سیستم‌های غذایی و زنجیره‌های بازار محصولات کشاورزی، در سطوح محلی، منطقه‌ای و ملی ضروری است. در ذیل برخی اقدامات اساسی در شرایط کنونی برای افزایش تاب‌آوری بخش کشاورزی پیشنهاد می‌شود:

ضرورت تداوم فعالیت‌های کشاورزی

ادامه فعالیت فعالان بخش کشاورزی برای تامین امنیت غذایی کشور ضروری است. در این شرایط برنامه‌ریزی مناسب برای کاشت محصولات بهاره مهم است. در صورت احساس خطر

کشت کاران برای حفظ سلامتی خود، اعضای خانواده و سایر کارکنان، همچنین هراس از به فروش نرفتن محصول، ممکن است تولید محصولات بهاره با مشکل مواجه شود.

تامین و تدارک نهاده‌های مورد نیاز بخش کشاورزی

آیا طرف‌های قرارداد خارجی قادر به عمل به تعهدات و تامین نهاده‌های مورد نیاز کشور خواهند بود؟ گزارش‌ها حاکی از این است که با توجه به بحران پیش آمده، برخی تامین‌کنندگان نهاده در سطح بین‌المللی، قادر به عمل به تعهدات خود نیستند. از این رو صنعت مرغداری کشور به دلیل وابستگی بالا به تامین خوراک از خارج کشور، ممکن است تحت فشار قرار گیرد. چین یکی از بزرگترین تولیدکنندگان سموم دفع آفات و مواد مؤثره مورد نیاز برای تولید سموم کشاورزی است. با توجه به مشکلات اخیر، آیا این قبیل واردات بدون مشکل ادامه خواهند داشت؟ آیا شرکت‌های چینی به موقع قادر به تامین تعهدات خود خواهند بود؟ از این رو برنامه‌ریزی و سازماندهی مناسب برای تامین، تدارک و توزیع نهاده‌های کشاورزی ضروری است.

نظارت دقیق بر بازار و قیمت محصولات کشاورزی و مواد غذایی و

مدیریت هراس افکنی

برای جلوگیری از هرگونه نقصان اساسی در تامین غذا و امنیت غذایی جامعه، تقویت نظارت بر بازار، به ویژه در مناطق در معرض خطر، حائز اهمیت است. اختلال در تجارت داخلی و بین‌المللی ممکن است باعث ایجاد وحشت در بازار مواد غذایی شود. هرگونه وحشت می‌تواند کمبودهای موقتی

غذا را تشدید کند، این امر منجر به افزایش قیمت‌ها و اختلال در بازار خواهد شد. در صورت عدم کنترل، وحشت عدم دسترسی به مواد غذایی می‌تواند امنیت و پایداری اجتماعی را تهدید کند. حفظ نظم نیاز به نظارت صحیح بر قیمت‌ها و بازار دارد. نظارت بر کیفیت محصولات فرآوری شده نیز برای حفظ کیفیت و ایمنی مواد غذایی حائز اهمیت است.

حمایت از اقشار آسیب پذیر

حمایت ویژه از گروه‌های آسیب پذیر در شرایط بحرانی ضروری است. ارائه خدمات اشتغال به کارگران از جمله حمایت‌های مورد نیاز در چنین شرایط بحرانی است. تجارب بین‌المللی نشان می‌دهد که اثرات اپیدمی بر اقشار آسیب پذیر، از جمله کودکان، زنان باردار، افراد سالخورده، افراد مبتلا به سوء تغذیه و افراد دارای بیماری‌های مزمن به مراتب بیشتر است. در مورد کارگرانی که به دلیل اختلال ناشی از شیوع بیماری، از کسب درآمد محروم می‌شوند، فقیرتر می‌شوند و بدین ترتیب قادر به تامین مایحتاج اولیه و خرید اقلام بهداشتی ضروری نخواهند بود. با توجه به رسالت دولت برای پاسخگویی در شرایط بحرانی، بازگرداندن جریان درآمد کارگران و فعالیتهای عادی تجاری ضروری است. کارگران باید برای یافتن مشاغل در نزدیکی خانه‌های خود تشویق شوند تا حفظ سلامتی خود و خانواده را در اولویت قرار دهند.

مطالعه آثار بیماری کرونا بر بخش کشاورزی

شناخت ابعاد مختلف و آثار اقتصادی، اجتماعی و توسعه‌ای بیماری کرونا مستلزم تحقیق و مطالعه علمی و مشاهدات تجربی همه جانبه برای برآورد و تعیین میزان هزینه‌ها و آثار و پیامدهای مربوطه است.

اقدامات اساسی مورد نیاز

❖ آگاهی بخشی، اطلاع رسانی و پشتیبانی لازم از کشاورزان برای مقابله با عوامل مختلف تهدیدکننده تولید محصولات کشاورزی به منظور دستیابی به "جهش تولید" و تحکیم پایداری امنیت غذایی کشور از طریق مدیریت زراعی و باغی به هنگام (برنامه ریزی مناسب برای کشت های بهاره و مدیریت مزارع و باغات از نظر کنترل علف های هرز، آفات و بیماری های گیاهی، مدیریت تغذیه گیاهی، مقابله با سرمازدگی و ...)

❖ برنامه ریزی برای جلوگیری از هر گونه اختلال در زنجیره تولید، تأمین و عرضه محصولات کشاورزی و غذایی

❖ تقویت پشتیبانی لجستیکی زنجیره های تأمین مواد غذایی و کشاورزی کشور

❖ سیاست های حمایتی از جمله حذف مالیات یک ساله فعالیت های

کشاورزی به منظور حمایت از کشاورزان و تولیدکنندگان مواد غذایی

❖ برنامه ریزی به موقع برای استمهال تسهیلات کشاورزی و معافیت از

پرداخت سود بانکی

❖ بهره گیری از ظرفیت بازارهای بین المللی به عنوان ابزار اساسی برای

تأمین تقاضای مواد غذایی به منظور جلوگیری از اختلال در زنجیره های

غذایی کشور

❖ توجه ویژه به تأمین نیروی انسانی مورد نیاز برای کار در مزارع، باغات و

صنایع وابسته به کشاورزی با توجه به شکنندگی نیروی کار و کمبود کارگر فصلی

❖ مدیریت شکنندگی نیروی کار کشاورزی از طریق ارائه خدمات اشتغال

به کارگران کشاورزی و توجه ویژه به سلامت و ایمنی کارگران و فعالان

بخش کشاورزی

❖ کنترل بازارهای مواد غذایی غیرمجاز برای مهار منابع بیماری

❖ همکاری و هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی و وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی در خصوص پیشگیری و کنترل ویروس کرونا در مناطق روستایی و

عشایری با توجه به شبکه گسترده مراکز جهاد کشاورزی در سطح کشور

- ❖ توجه ویژه به تجهیز و تکمیل مراکز جهاد کشاورزی دهستان
- ❖ ایجاد واحد پدافند غیرعامل در مراکز جهاد کشاورزی دهستان برای آمادگی و اقدام به هنگام در مواقع بحرانی
- ❖ اندیشیدن تدابیر لازم در خصوص خودداری از هراس افکنی در جامعه و هجوم مردم برای خرید و ذخیره سازی مواد غذایی
- ❖ نظارت جامع و توجه به الزامات بهداشتی در کشتارگاه‌ها، واحدهای فرآوری و بسته بندی محصولات کشاورزی
- ❖ برنامه ریزی مناسب برای مدیریت کوچ عشایر به منظور پیشگیری از شیوع ویروس کرونا از مناطق گرمسیر به مناطق سردسیر
- ❖ مدیریت و نظارت دقیق بر جابجایی دام، طیور و آبزیان زنده در سطح کشور
- ❖ مدیریت و نظارت دقیق بر انتقال نهال و بذر در سطح کشور
- ❖ ارتقای مدیریت واکسیناسیون و بهداشت دام و طیور کشور
- ❖ آگاهی بخشی و آموزش روستاییان و عشایر در زمینه شرایط بحرانی، از طریق ترویج کشاورزی
- ❖ بهره گیری مناسب از فضای مجازی برای توسعه ارتباطات و تعاملات با بهره برداران بخش کشاورزی
- ❖ برنامه ریزی برای راه اندازی بازارهای مجازی محصولات کشاورزی
- ❖ مدیریت تغییر تقاضا برای محصولات کشاورزی و مواد غذایی
- ❖ تمدید مجوزهای کشاورزی

اقتصاد نیوز (۱۳۹۸). سال سخت کشاورزان با وجود کرونا. کد خبر: ۳۳۰۳۱۳.

<https://www.eghtesadnews.com>

اقتصاد نیوز (۱۳۹۸). تهدید کرونا بر بازار محصولات کشاورزی چین. کد خبر: ۴۲۰۷۸۶.

<https://www.eghtesadonline.com/n/294s>

ANN THOMAS MARY (2020). How to handle farm markets and coronavirus. <https://triblive.com/local/regional/how-to-handle-farm-markets-and-coronavirus/>

Barlow Kevin (2020). Coronavirus threat to EU farm seasonal workers. <https://euobserver.com/coronavirus/147890>

Bizcommunity (2020). Coronavirus could threaten global agricultural trade. <https://www.bizcommunity.com/Article/1/741/201306.html>

Bizcommunity (2020). Global food prices drop amid coronavirus outbreak. <https://www.bizcommunity.com/Article/1/641/201353.html>

CHEN BY KEVIN, YUMEI ZHANG, YUE ZHAN, SHENGEN FAN AND WEI SI (2020). How China can address threats to food and nutrition security from the coronavirus outbreak. <https://www.ifpri.org/blog/how-china-can-address-threats-food-and-nutrition-security-coronavirus-outbreak>.

CHEN KEVIN (2020). If coronavirus disrupts staple crop production the impact on food security could be grave. <https://www.telegraph.co.uk/global-health/science-and-disease/coronavirus-disrupts-staple-crop-production-impact-food-security1/>

IBARRA NICK (2020). Coronavirus-related visa suspensions seen as threat to farm labor, food supply. <https://www.dailydemocrat.com/2020/03/20/devastating-impact-visa-suspensions-seen-as-threat-to-farm-labor-food-supply/>

LEE CHING (2020). Will fears of coronavirus change demand for farm goods? <https://www.dailydemocrat.com/2020/03/11/will-fears-of-coronavirus-change-demand-for-farm-goods/>

Marshall Andrew (2020). Ag fears coronavirus shutdown risks unless 'essential' status granted. <https://www.farmonline.com.au/story/6693226/why-ag-needs-essential-service-rating-to-beat-covid-19-risks/>

Martin Vincent (2020). What impact could the coronavirus epidemic have on agriculture and food security? <https://www.chinadaily.com.cn/a/202002/24/WS5e53af6fa310128217279e6d.html>.

Mercier Stephanie (2020). Potential Impact of the Novel Coronavirus on U.S. Agriculture. <https://www.agweb.com/blog/potential-impact-novel-coronavirus-us-agriculture>.

Sarwant Singh (2020). Impact Of The Coronavirus On Business. <https://www.forbes.com/sites/sarwantsingh/2020/03/02/impact-of-the-coronavirus-on-business/#7081a3e94414>

Spring planting not a concern yet for Central Illinois farmers amid coronavirus outbreak. https://www.pantagraph.com/business/agriculture/spring-planting-not-a-concern-yet-for-central-illinois-farmers/article_beb3b827-6954-5c19-a181-b2ab2a395e87.html.

WATZNAUER KELSEY (2020). State Farm expanding paid leave in face of coronavirus threat. https://herald-review.com/news/local/state-farm-expanding-paid-leave-in-face-of-coronavirus-threat/article_197fe477-524b-5bfb-80b6-ccc3c2f01fc8.html.

Ye Wendy (2020). Chinese agriculture drone makers see demand rise amid coronavirus outbreak. <https://www.cnbc.com/2020/03/10/chinese-agriculture-drone-makers-see-demand-rise-amid-coronavirus-outbreak.html>

Yu Sun (2020). China's farmers fear food shortages after coronavirus restrictions. <https://www.ft.com/content/cafb828e-6423-11ea-b3f3-fe4680ea68b5>.

عنوان: تاب آوری بخش کشاورزی و جامعه روستایی و عشایری کشور در شرایط بحران بیماری کرونا؛ توصیه نامه شماره ۲۰. راهبردهای کلان برای مدیریت بحران کرونا در بخش کشاورزی

پدیدآورندگان: سید کریم موسوی، مراد سپهوند، علی اکبر مویدی و زینب الله مرادی

ویراستار: اسماعیل کرمی دهکردی

مدیر داخلی: شیوا پارسانیک

تهیه شده در: کارگروه ملی ترویج پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در جامعه روستایی و عشایری کشور

طراحی و آماده سازی: دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی

ناظر کیفی: علی رضا سیداسحق

ناشر: نشر آموزش کشاورزی، مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی

صفحه آرا: سبا سادات کرمانی پوربقایی

شمارگان: محدود

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

قیمت: رایگان

مسئولیت درستی مطالب با نویسندگان است.

برای غنا بخشیدن به محتوای آئین نامه لطفا نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق شماره تلفن و دورنگار بشرح زیر با ما در میان بگذارید. شماره تماس ۲-۶۶۴۳۰۴۴۱-۶۶۴۳۰۴۴۵ و دورنگار ۶۶۴۳۰۴۴۵

شماره ثبت در مرکز فن آوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی ۲۴-۹۸ به تاریخ ۹۸/۱۲/۲۷ است.

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی، طبقه ۱۲
تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ | تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴ | کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۶۸